

3. ULUSLARARASI
DİNİ ARAŞTIRMALAR VE
KÜRESEL BARIŞ SEMPOZYUMU

3rd INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON RELIGIOUS STUDIES AND GLOBAL PEACE

Medeniyet ve Birlikte Yaşama Kültürü
Civilization and Living Together

17-22 MAYIS 2017
SEVILLE / İSPANYA

SONUÇ RAPORU

ONUR KURULU

- Ecevit ÖKSÜZ (TİMAV Genel Başkanı)
- Prof. Dr. Bekir KARLIĞA (Medeniyetler İttifakı Türkiye Eşgüdüm Kurulu Başkanı)
- Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER (Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü)
- Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN (Selçuk Üniversitesi Rektörü)
- Prof. Dr. İhsan KARAMAN (Medeniyet Üniversitesi Rektörü)
- Prof. Dr. Kenan GÜRSOY (İstanbul Aydın Üniversitesi)

DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Muhiddin OKUMUŞLAR (Başkan)
- Prof. Dr. David J. GOA (University of Alberta – Canada)
- Prof. Dr. Wan Mohd Nor Wan Daud (University of Technology Malaysia)
- Prof. Dr. Bilal KUŞPINAR (Necmettin Erbakan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı)
- Prof. Dr. Enes Karic (Saraybosna University – Bosna Hersek)
- Assoc. Prof. Dr. Abdin CHANDE (Adelphi University – USA)
- Prof. Dr. Ertan ÖZENSEL (İLHAM – Selçuk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Faruk BOZGÖZ (Medeniyet Üniversitesi – İstanbul)
- Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ (NEÜ İlahiyat Fakültesi Dekanı)
- Prof. Dr. Mustafa DEMİRCİ (Selçuk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Yahya MICHOT (Hartford Seminary – USA)
- Doç. Dr. Ayşe Zişan FURAT (İstanbul Üniversitesi – İstanbul)
- Doç. Dr. Mohammed Jaber (THALJİ Yermük Üniversitesi – Ürdün)
- Yrd. Doç. Dr. Kemal Enz ARGON (Necmettin Erbakan Üniversitesi – Konya)
- Dr. José RAMÍREZ-DEL RÍO (Univ. De Córdoba)
- Dra. Gracia LÓPEZ-ANGUITA (Univ. de Sevilla)
- Sami BAYRAKCI (TİMAV)
- M. Cüneyd ÖZPİLAVCI (Medeniyetler İttifakı – Türkiye)
- Angel Reina Aguilar (Seville Üniversitesi)
- Prof. Fernando Higinio Llano Alonso (Universidad de Sevilla)
- Dra. Fatima Roldan Castro (Universidad de Sevilla)

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Abdullah TOPÇUOĞLU (Selçuk Üniversitesi – Konya)
- Prof. Dr. Ahmet DİKEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi – Konya)
- Prof. Dr. Ahmet CİHAN (İstanbul Medeniyet Üniversitesi – İstanbul)
- Prof. Dr. Ahmet KAVAS (İstanbul Medeniyet Üniversitesi – İstanbul)
- Prof. Dr. Bülent UÇAR (Osnabrück University – Germany)
- Prof. Dr. Celal ERBAY (MEDAR)
- Prof. Dr. Colin TURNER (University of Durham – United Kingdom)
- Prof. Dr. Dzermaludin Latiç (Sarajevo University – Sarajevo)
- Prof. Dr. Köksal ALVER (Selçuk Üniversitesi)
- Prof. Dr. Mahmut ATAY (Selçuk Üniversitesi – Konya)
- Prof. Dr. Muhammed TASA (NEÜ İlahiyat Fakültesi)
- Prof. Dr. Musa YILDIZ (Gazi Üniversitesi – Ankara)
- Prof. Dr. Mustafa ÇİÇEKLER (İstanbul Medeniyet Üniversitesi – İstanbul)
- Prof. Dr. Nazif SHAHRANI (Indiana University – USA)
- Prof. Dr. Numan ARUÇ (Makedonya)
- Prof. Dr. Önder KUTLU (Necmettin Erbakan Üniversitesi – Konya)
- Prof. Dr. Recep ŞENTÜRK (İbn-i Haldun Üniversitesi)
- Prof. Dr. Richard Foltz (Concordia University – Kanada)
- Prof. Dr. Yahya MICHOT (Hartford Seminary – USA)
- Prof. Dr. Ziya KAZICI (MEDAR)
- Prof. Dr. Antonio Romero Roman (Faculty of Andalusian Studies – Granada)
- Prof. Fernando Higinio Llano Alonso (Universidad de Sevilla)
- Prof. Dr. Wan Mohd Nor Wan Daud (University of Technology Malaysia)
- Prof. Dr. David J. GOA (University of Alberta – Canada)
- Doç. Dr. Almir Fatiç (Sarajevo University – Sarajevo)
- Doç. Dr. Mohammed Jaber (THALJİ Yermük Üniversitesi – Ürdün)
- Doç. Dr. Murat ARICI (Necmettin Erbakan Üniversitesi – Konya)
- Doç. Dr. Zekeriya MIZIRAK (Necmettin Erbakan Üniversitesi – Konya)
- Doç. Dr. Zehra Alispahiç (Sarajevo University – Sarajevo)
- Yrd. Doç. Dr. Dina Sijamhodzic Nadarevic (Saraybosna University – Bosna Hersek)
- Yrd. Doç. Dr. İsmail KILLIOĞLU (MEDAR)
- Yrd. Doç. Dr. Nagehan HALILOĞLU (FSM Vakıf Üniversitesi – Medeniyetler İttifakı Enstitüsü)
- Yrd. Doç. Dr. S. Barbaros YALÇIN (Necmettin Erbakan Üniversitesi – Konya)
- Yrd. Doç. Dr. Yasin BULDUKLU (Necmettin Erbakan Üniversitesi – Konya)
- Dr. Abdullah ŞAHİN (Warwick University – United Kingdom)
- Dr. İsmail YAVUZCAN (Universität Tübingen – Germany)
- Angel Reina Aguilar (Seville Üniversitesi)
- Dra. M Mercedes DELGADO-PÉREZ (Univ. De Sevilla)
- Dra. Gracia LÓPEZ-ANGUITA (Univ. de Sevilla)
- Dr. José RAMÍREZ-DEL RÍO (Univ. De Córdoba)
- Dra. Fátima ROLDÁN-CASTRO (Univ. De Sevilla)

SEKRETERYA

- Esra DOĐAN (TİMAV)
- Sefa GÜRBULAK (TİMAV)
- Şamil AYDIN (TİMAV)
- Zeynep BİRCAN (İLHAM)
- Enes TECİM (İLHAM)
- Arş. Gör. Müslüme ÖREKLİ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
- Arş. Gör. Yusuf Ziya KARİPEK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

3. ULUSLARARASI DİNİ ARAŞTIRMALAR VE KÜRESEL BARIŞ SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

- 3. Uluslararası Dini Araştırmalar Ve Küresel Barış Sempozyumu medeniyet ve birlikte Yaşama Kültürü başlığında 17-22 Mayıs 2017 tarihleri arasında İspanya / Sevilla'da gerçekleştirilmiştir.
- Sempozyumda bir açılış ve bir kapanış olmak üzere toplam 18 ayrı oturumda ulusal ve uluslararası akademisyenlerin katılımlarıyla 72 sunum gerçekleştirilmiştir.
- Günümüz dünyasında ekonomik, siyasal, kültürel ve din temelli çatışmaların ve buna bağlı olarak ortaya çıkan göçlerin tüm insanlığı etkileyen boyuta ulaştığı bir vakiadır.
- Farklılıkların eşitlik ve barış temelinde bir arada yaşamalarını gerçekleştirme çabası modern günümüz dünyasının en temel sorunlarından biri haline gelmiştir. Bu sempozyumda disiplinler arası bir bakışla insanlığın geçmiş tecrübelerinden hareketle söz konusu sorun alanlarına ilişkin uygulanabilir çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.
- Birlikte yaşamının ön koşulu herkesin kimliklerine saygı gösteren, onların temel hak ve özgürlük taleplerini ciddiye alan bir felsefeye sahip olmakla ve bunu uygulamakla mümkün olabilecektir.
- Modern hukuk sistemlerinde birlikte yaşamaya ilişkin pek çok düzenleme dikkati çekmektedir. Ancak akli önceleyen söz konusu hukuk düzenlemelerinin ahlak ve din kurallarından bağımsız olarak birlikte yaşamayı tek başına sağlaması mümkün görünmemektedir. Salt hukuk kuralları ile oluşturulan Avrupa Birliği'nin sadece bu kurallarla devamı mümkün görülmemektedir. Bu sebeple hukuk kurallarının yanında din, ahlak, örf adet ve görgü kuralları gibi diğer sosyal düzen kuralları ile birlikte bir arada yaşama gerçekleştirilmelidir.
- İslam düşünce tasavvurunda esas olan "hakikat" olmuştur. Hakikati kendinin dışında var olanları ötekileştirmeden bir gerçeklik olarak görmüş onları yok saymamıştır.
- İslam hukukunda yer alan "ehli kitap", "zimmi" ve "müste'men" kavramları bu anlayışın pratikte yerleşmesine vesile olmuştur. Böylece farklılık ve çoğulculuk toplumsal yaşamın bir parçası haline gelmiştir.
- İslam hukukunun geçerli olduğu coğrafyalarda İslam dışındaki dinlere hukuki bir statü verilerek temel hak ve özgürlükleri güvence altına alınmaya çalışılmıştır. Bunun en iyi örneklerinin İslam'ın ilk dönemindeki Medine Sözleşmesi ve devam eden süreçte Endülüs, Sicilya ve Osmanlı tecrübesinde net bir şekilde görebiliyoruz.
- Osmanlı Devleti örneği birlikte yaşama tecrübesinin Kuzey Afrika, Avrupa ve Anadolu'daki pek çok farklı din, dil ve kültürü olduğu gibi muhafaza etmesi ve asimile etmemesi, tarihte birlikte yaşamının en güzel uygulamalarındandır. Buna mukabil kolonileştirme sürecinde birçok Batı Avrupa ülkesinin işgal ettiği ülkelerde kısa süre içerisinde o toplumların kültürlerini ve dillerini nasıl değiştirdiğine tarih şahitlik etmiştir. Diğer yandan Batıda da olumlu örneklerin yaşandığına şahitlik edilmiştir. Örneğin Endülüs trajedisi yaşanırken diğer yanda Sicilya, ötekinin kıymetinin bilindiği ölçüde karşılıklı kazanımların ortaya çıktığı bir başka deneyimdir.
- Tarih boyunca birlikte yaşama tecrübesi kültürel ve sanatsal anlamda da etkilerini göstermiş, başta ibadethaneler olmak üzere estetik anlamda yüksek tipli sanat eserlerinin ortaya çıkmasına da zemin hazırlamıştır.
- Sonuç olarak, günümüzde bir yanda Batı dünyasında İslamofobi, zenofobi (yabancı düşmanlığı), ırkçılığın gittikçe artması ve bunun bir sonucu olarak ortaya çıkan asimilasyon politikaları diğer yanda İslam dünyasındaki radikal oluşumların birbirini karşılıklı tetikleyerek birlikte yaşama imkanını ortadan kaldırdığı endişesi yaşanmaktadır. Bu bağlamda geçmişte yaşanan olumlu ve olumsuz tecrübeler ışığında insanlığın medeniyet tasavvurunun yeniden inşası elzemdir. Bu sempozyumda sunulan bildirilerle söz konusu inşa sürecine mütevazı bir katkı sağlanmıştır.

KATILIMCILAR

- Prof. Abdin CHANDE
- Prof. Dr. Abdullah TOPCUOGLU
- Prof. Antonia ROMERO / Abdussamed ROMAN
- Prof. David J. GOA
- Prof. Dr. Ali AKDOGAN
- Prof. Dr. Ali AKPINAR
- Prof. Dr. Celal ERBAY
- Prof. Dr. Cem ZORLU
- Prof. Dr. Ertan OZENSEL
- Prof. Dr. Eyup BEKIRYAZICI
- Prof. Dr. Hamdi GUNDOGAR
- Prof. Dr. Mehmet BAYYIGIT
- Prof. Dr. Mehmet OZDEMIR
- Prof. Dr. Mevlut UYANIK
- Prof. Dr. Muhiddin OKUMUSLAR
- Prof. Dr. Mustafa DEMIRCI
- Prof. Dr. Mustafa Sami BAYBAL
- Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKIN
- Prof. Juan Martos QUESADA
- Doç. Dr. Ahmet Ishak DEMIR
- Doç. Dr. Ahmet KOYUNCU
- Doç. Dr. Celil ABUZAR
- Doç. Dr. Macid YILMAZ
- Doç. Dr. Mehmet BIREKUL
- Doç. Dr. Mithat ESER
- Doç. Dr. Muhammet Vehbi DERELI
- Doç. Dr. Murat ARICI
- Assist. Prof. Dr. Ahmet GEDIK
- Assist. Prof. Abdurrahman SAVAS
- Assist. Prof. Adem GUNES
- Assist. Prof. Ali Fuat BAYSAL
- Assist. Prof. Ali HATALMIS
- Assist. Prof. Erhan TECIM
- Assist. Prof. Ferhat TEKIN
- Assist. Prof. Haci Yusuf ACUNER
- Assist. Prof. Hatice DULBER
- Assist. Prof. İslam CAN
- Assist. Prof. İsmail KILLIOGLU
- Assist. Prof. Kemal Enz ARGON
- Assist. Prof. Kenan SEVINC
- Assist. Prof. KUbra KUCUKSEN
- Assist. Prof. Mehmet Ali AYDEMIR
- Assist. Prof. Muammer ULUTURK
- Assist. Prof. Murat AK
- Assist. Prof. Muzaffer YILMAZ
- Assist. Prof. Mucahit KUCUKSARI
- Assist. Prof. Necmeddin GUNEY
- Assist. Prof. Osman Zahid CIFCI
- Assist. Prof. Omer Faruk ERDEM
- Assist. Prof. Recep UCAR
- Assist. Prof. Sumeyra BILECIK
- Dr. Ahmet TAHIRI
- Dr. Mehmet SILAY
- Dr. Mhammed BENABOUD
- Dr. Seda ENSARIOGLU
- Dr. Yasemin GULEC
- Res. Ass. Ahmet Mekin KANDEMIR
- Res. Ass. Fatih IPEK
- Res. Ass. Fatma Seyma BOYDAK
- Res. Ass. Irfan ERDOGAN
- Res. Ass. Muhammet Ali ACAR
- Res. Ass. Muslume OREKLI
- Res. Ass. Yusuf Ziya KARIPEK
- Teaching Fellow Ayse Zehra SAYIN
- Teaching Fellow Ahmet Yavuz YILMAZ
- Ángel Reina AGUILAR
- Abdulkadir OKUMUSLAR
- Abdurrahim SONMEZLER
- Ali YILDIZ
- Ecevit OKSUZ
- Esra DOGAN
- Fatma Betul FELHAN
- Hakan GUZEL
- Hamza CASTRO
- Hale TUNA KUTERDEM
- Kerime Nur EFLATUN
- Mesut ALTUN
- Naime OKSUZ
- Orhan ILHAN
- Rafael Ortega RODRIGO
- Recep YETER
- Roseanna Leyla LOOKER
- Sami BAYRAKCI
- Sibel KANDEMIR
- Şeyma CICEK
- Tamer YIGIT
- Ugur ISLAMOGLU
- Ulya SILAY
- Zeynep BIRCAN